

Rerum Novarum 2015

Eucharistieviering

VOORAF

De viering bevat een **keuzemogelijkheid aan teksten**.

Jullie keuze geeft zo een eigen kleur en hart aan dit biddend en zingend samenzijn.

Samen bidden (= *vet gedrukte teksten*) stimuleert de betrokkenheid en de verbondenheid.

Het is aangewezen en zinvol om **vrijwilligers** van Beweging.net en de partnerorganisaties te betrekken bij het **lezen** van verschillende liturgische teksten.

De plaatselijke voorzitter of een bestuurslid kan aangesproken worden om een **welkomst- of dankwoord** te verzorgen.

Liederen voor deze viering worden niet voorgesteld. Deze zijn immers sterk afhankelijk van en verbonden met de plaatselijke geloofsgemeenschap. De liederen worden dan ook best gekozen in overleg met de voorganger en het (eventueel) aanwezige koor.

Info : Rerum Novarum 1891

De encycliek 'Rerum Novarum' – wat 'nieuwe dingen' betekent - geschreven door paus Leo XIII in 1891, blijft een model van sociale betrokkenheid. De encycliek hield zich bezig met de situatie van de arbeidersklasse en formuleerde in de vorm van een aantal uitgangspunten de sociale leer van de Katholieke Kerk. Uitgangspunten van deze pauselijke encycliek waren een rechtvaardig loon (niet op basis van vraag en aanbod maar uitgaande van de waardigheid en reële noden van de persoon), het recht op eigendom, het middenveld en het natuurlijke recht op vereniging (het principe van samenwerking en dialoog in plaats van klassenstrijd als fundamenteel middel voor sociale verandering), solidariteit met de zwakkeren of een (impliciete) optie voor de armen.

Als instrumenten om deze doelstellingen na te streven, werden zowel overheidsingrijpen als de vorming van vakbonden genoemd. Paus Leo's pleidooi voor vakorganisaties, de erkenning van afzonderlijke bewegingen van werknemers, was niet alleen een vernieuwing binnen kerkelijke kringen, maar ook daarbuiten. Rerum Novarum geeft de contouren weer van een sociale leer, maar is geen systeem. Er worden veeleer antwoorden gegeven op concrete situaties. Zo was het bijvoorbeeld ook een strategie om te vermijden dat de socialisten te invloedrijk werden. *"Rerum novarum werd het inspiratie- en het referentiedocument voor de christelijke activiteit in de sociale sfeer". (Compendium van de sociale leer van de Kerk, pagina 52)*

Als beweging.net willen wij onze missie en sociale opdracht verder uitbouwen op die oorspronkelijke inspiratie, want anders dreigt Rerum Novarum een vage herinnering te worden, een spreekwoordelijk en in de volksmond klinkend "rerum fanfarum". Onze vernieuwde missie luidt: *"We streven naar een kwaliteitsvol leven voor iedereen. Hiertoe zetten de vele vrijwilligers, de partnerorganisaties en de geassocieerde partners in op een samenleving waarin iedereen kan participeren, waarin er solidariteit en rechtvaardigheid is en waar we evolueren naar een sociaal en ecologisch duurzaam samenlevingsmodel."*

Belangrijk om te weten en te beseffen is dat de encycliek van 1891 geen absoluut begin was, maar ook de bevestiging van ontwikkelingen van onderuit, de bevestiging van innoverende initiatieven vanuit de basis. Dat is ook vandaag van belang!

In ons streven naar een actueel Rerum Novarum vinden we ongetwijfeld heel wat bondgenoten binnen en buiten beweging.net. We vinden zeker en vast ook een tochtgenoot in de huidige paus Franciscus. We vinden bijvoorbeeld steun in de volgende gedachte: *"Het is nodig te leren inzien dat de enige weg erin bestaat dat men de anderen leert ontmoeten en een juiste houding aanneemt door hen, zonder innerlijke weerstand, te waarderen en te accepteren als tochtgenoten. Beter nog, we moeten Jezus leren ontdekken in het gelaat van de anderen, in hun stem, in hun vragen."*

Bovendien daagt paus Franciscus ons uit wanneer hij 'in de vreugde van het evangelie' schrijft: *"De waardigheid van de mens en het algemeen welzijn staan boven de gemoedrust van enkelen die hun privileges niet willen opgeven. Als aan deze waarden tekort wordt gedaan, is een profetisch spreken noodzakelijk. (...) Want God heeft zich geopenbaard als geschiedenis, niet als een compendium van abstracte waarheden"*.

EUCHARISTIEVIERING: “Verbondenheid vieren”

Welkom

Kruisteken

Openingswoord

124 jaar na de encycliek ‘Rerum Novarum’ van paus Leo XIII, komen wij hier als sociale en christelijke geïnspireerde bewegingen opnieuw samen.

Dit samenzijn vanavond/deze morgen staat in het teken van het vieren van ‘verbondenheid’.

Welkom in deze viering die uitnodigt om ons te blijven verbinden als Beweging.net met onze 11 Partnerorganisaties: ACV en CM, KAJ en OKRA, Femma en Kwib, Pasar, CM Ziekenzorg en Familiehulp, IC (Internationaal comité) en Wereldsolidariteit.

Een viering die uitnodigt om ons te blijven verbinden als middenveld met allen die onze droom delen en mee willen strijden voor een meer solidaire, sociale, rechtvaardige en duurzaam leefbare wereld.

Een viering die uitnodigt om ons te blijven verbinden met alle mensen die moeten vechten tegen armoede, toenemende ongelijkheid of racisme.

Een viering die uitnodigt om onze dankbaarheid te tonen voor de inzet van vele vrijwilligers. Een moment ook om ‘Wereldsolidariteit’ met het thema ‘Sociale bescherming voor iedereen!’ in de kijker te plaatsen.

Een viering die uitnodigt om ons te verbinden met onze diepste Bron, onze Bondgenoot voor de goede en de kwade dagen, God zelf.

Moment van inkeer en ommekeer, moment van vergeving

(1)

Verbonden leven naar evangelische inspiratie is openstaan en leven in eenvoud, is zachtmoedig zijn in je omgaan met anderen.

Verbonden leven naar evangelische inspiratie is iets over hebben voor de ander, is warmhartig zijn en je goedheid delen.

Verbonden leven naar evangelische inspiratie is blijven kiezen voor solidariteit en rechtvaardigheid, is meebouwen aan de vrede voor elke mens.

Voor al die momenten dat we nalieten zo verbonden te leven met elkaar vragen we om Gods barmhartige aanwezigheid...

*Barmhartige God,
maak ons gevoelig voor uw Bijbels Woord en geef ons de kracht om ernaar te leven.
Dat vragen wij U voor vandaag en al onze levensdagen.
Amen.*

(2)

Zorg voor ons God opdat ook wij voor elkaar zouden zorgen:

Laat ons voor elkaar zo zorgzaam zijn dat we niet alleen aandacht hebben voor uiterlijke zaken, maar oog en oor hebben voor wat diep leeft in ieder van ons.

Laat ons voor elkaar zo zorgzaam zijn dat we elkaar levensruimte gunnen zonder mensen te isoleren of alleen achter te laten.

Laat ons voor elkaar zo zorgzaam zijn dat we elkaar niet nodeloos kwetsen met veroordelende meningen of vernietigende kritiek.

Als we te weinig zorgzaam zijn geweest voor elkaar vragen wij, wil U hier over ons ontfermen...

(3)

*Leven in uw geest, God, vraagt dat wij uw Bijbels Woord gestalte geven.
Omdat wij daar vaak niet in slagen bidden wij nu eerst om ontferming...*

Wees waakzaam,
want voor je het beseft
heeft de consumptiewereld een loopje genomen met je diepste dromen
en je verlangen naar geluk netjes ingepakt in koopgedrag.

Wees waakzaam,
want voor je het beseft zijn je diepste vragen verstomd,
zie je niet meer hoe onrecht wordt goedgepraat
en hoe jezelf mooi bent aangepast aan wat men de 'gewone gang van zaken' noemt.

Wees waakzaam,
want voor je het beseft praat je mee met wat 'ze' allemaal zeggen:
dat het in het leven elk voor zich is en dat je tenslotte toch maar één keer leeft.

Wees waakzaam,
want voor je het beseft leef jij ook ten koste van anderen,
ook al heb je de mond vol van solidariteit met de kwetsbare medemens.

Openingsgebed

(1)

**God verbonden met ieder van ons,
U trekt zich het lot van mensen aan.
Laat door Jezus uw bevrijdende boodschap klinken in ons midden.
Laat uw droom van solidariteit en gerechtigheid in ons wakker blijven.
En schenk ons de kracht om samen met velen te werken aan een betere samenleving.
We vragen het in Jezus' naam.
Amen.**

(2)

**God verbonden met ieder van ons,
Jij die zoekt naar mensen met een hart voor gerechtigheid,
wil ons bewaren als we de strijd voor meer humaniteit moe worden.
Houd in ons de verontwaardiging levend om wat mensen isoleert en uitsluit.
Houd ons in beweging voor solidariteit en sociale bescherming voor iedereen.
Dat het leven zelf ons door alles heen lief mag blijven.
Amen.**

Eerste lezing

(1)

Sociale bescherming: een recht van wereldformaat

Onze sociale bescherming is een voorbeeld voor de rest van de wereld.
Drie vierde van de wereldbevolking komt in levensgrote problemen bij de minste tegenslag.
Ziek worden en je behandeling niet kunnen betalen.
Ontslagen worden en geen inkomen hebben.
Een leven lang werken en op je oude dag geen pensioen krijgen.
Voltijds werken en toch arm zijn: een realiteit voor meer dan 5 miljard mensen.
Jammer genoeg leven ook in België meer dan 1,5 miljoen mensen in armoede met onvoldoende sociale bescherming.
Toch is sociale bescherming betaalbaar voor iedereen, zelfs voor de armste landen.
Het is een kwestie van politieke wil van beleidsmakers om het uit te bouwen.

Uit het leven gegrepen.

Cecilia en Juan werken hard voor hun gezin.
Elke dag staat Cecilia in haar kraampje op de markt van Sucre in Bolivia.
Als ze niet werkt, verdient ze niets.
Haar man Juan is seizoenarbeider en is vaak lange tijd van huis omdat het vervoer heel duur is.
Maar het lukt, ze komen net rond.
Tot Cecilia ziek wordt en weken niet kan werken.
De ganse familie lijdt eronder:
Cecilia kan geen medicijnen betalen, er komt minder eten op tafel.
De oudste zonen blijven thuis van school en staan nu op de markt, de jongste kinderen proberen na school ook iets bij te verdienen door schoenen te poetsen.
Dit zou zich evengoed in Afrika of in Azië kunnen voordoen.
Een verhaal uit het leven gegrepen van 73% van de wereldbevolking.

Uit 'Wereldburger, wereldnieuws in zakformaat' – Wereldsolidariteit vzw – 17de jaargang * april – mei – juni 2015 * , pagina 4.

(2)

Paus Franciscus schrijft in zijn “vreugde van het evangelie”:

Niemand kan van ons vragen dat wij de godsdienst terugdringen in de strikt persoonlijke levenssfeer, zonder enige invloed uit te oefenen op het sociale en nationale leven, zonder zich te bekommeren over de gezondheid van de instellingen in de samenleving, zonder zich uit te spreken over de gebeurtenissen die alle burgers aangaan.

Wie zou de boodschap van de heilige Franciscus van Assisi en de zalige Teresa van Calcutta in het kerkgebouw durven opsluiten en monddood maken?

Zij zouden het niet aanvaarden.

Een echt geloof – dat nooit gemakkelijk en individualistisch is – draagt in zich altijd een diep verlangen de wereld te veranderen, waarden door te geven, iets beter achter te laten na onze doortocht op aarde.

Wij houden van die prachtige planeet waarop God ons geplaatst heeft en we houden van de mensheid die haar bewoont, met al haar drama's en ontmoediging, al haar verwachtingen en hoop, haar waarden en kwetsbaarheid.

De aarde is ons gemeenschappelijke huis en we zijn allen broeders.

Ook al is de “rechtsorde van de samenleving en de staat een essentiële plicht van de politiek”, de kerk kan en mag in de strijd om de gerechtigheid niet afwezig blijven.

Alle christenen en ook de herders, zijn geroepen om zich in te laten met de opbouw van een betere wereld.

Uit ‘De vreugde van het Evangelie’ – Paus Franciscus, nummer 183, pagina 120/121.

(3)

Tussen verleden en toekomst – verbonden met elkaar –

Vandaag bijeen met collega's en vrijwilligers, vrienden en sympathisanten. Een heel stuk weg afgelegd, samen in beweging.

Samen in het spoor van een rijke traditie, van geloof en engagement, samen in beweging.

Blijvend geloven in de liefde tussen mensen, als basis voor relaties, als basis voor samen wijk en wereld maken.

Ideale liefde, oneindig en onvoorwaardelijk mogen we in de christelijke traditie ‘God’ noemen.

Blijven geloven in engagement en gedrevenheid.
In de hoop en het vertrouwen dat wat we doen zin heeft
en leidt tot een leukere, solidaire betere wereld.

Eindeloze bezieling mogen we in de christelijke traditie 'Geest' noemen.

Blijvend geloven in mensen als voorbeeld, steun en motivatie.
Mensen die zoveel engagement en liefde tonen dat ze hun hele leven inkleuren
met die inzet, soms lijkt het alsof ze hun leven weggeven.

*Een leven van inzet, bezield door die eindeloze liefde tot de uiterste consequenties:
zo'n voorbeeld in de figuur van 'Jezus' houden we ons voor in die christelijke traditie.*

Blijven geloven want het biedt een fundament om keuzes te maken.
Om perspectief te bieden.
In de overtuiging dat daar het echte leven ligt.
Sterker dan dood en wanhoop.

Jan kint

(4)

Handelingen 1,1-11 : 'Wat staan jullie daar toch naar de hemel te kijken?'
(= eerste lezing liturgie Hemelvaart)

of **eerste lezing uit de liturgie** van het weekend.

Evangelie van Hemelvaart volgens Matteüs 28,16-20 : 'Ik ben met u, alle dagen'

of het **Evangelie uit de liturgie van het weekend.**

Homilie (vind je online begin mei)

Geloofsbelijdenis

(1)

Zie geloofsbelijdenis 9d in de 'groene Zingt Jubilate' pagina 34 en 35.

(2)

*Geloven is een krachtig middel voor het alledaagse leven.
Als dat in gemeenschap kan, in groepen, in organisaties,
in verenigingen waar twee of meer mensen samenkomen,
werkt het veelvoudig...*

**Ik geloof niet langer in blind noodlot en stom toeval,
in afgoden en machten, de markt en de beurs.**

**Ik geloof niet langer meer dat deze wereld vol uitbuiting,
vernedering en pijn de enig mogelijke wereld is.**

**Ik geloof niet meer dat ook maar iets in deze wereld natuurnoodzakelijk is,
zoals kindersterfte, aids, kinderslavernij, het bittere onrecht van de armoede
en als gevolg daarvan, het bittere geweld.**

**Ik geloof dat waar mensen het opnemen voor de zwakken,
we een beetje Gods wereld bereiken.**

**Ik geloof dat waar we samen strijden voor rechtvaardigheid
en menswaardigheid voor allen,
we samen groeien tot een menselijke wereld van vrede en vreugde.**

Ik geloof dat wij de wereld dagelijks mee scheppen.

**Ik wil me samen met heel velen inzetten voor een betere wereld,
maar dan stukje bij beetje, dag na dag.**

Jeanne Devos

Voorbeden

(1)

Laten we denken aan, laat ons bidden
voor hen die in organisaties en verenigingen mensen samen brengen :
mogen zij een bron zijn van verbinding en solidariteit,
dat zij mensen bewust en sterk maken,
zodat zij verantwoordelijk in de samenleving willen staan...
Laat ons (zingend) bidden.

Laten we denken aan, laat ons bidden
om sociale bescherming voor iedereen in heel de wereld.
Dat het ooit waar mag worden. Dat het onrecht wordt gekeerd.
Dat iedereen volwaardig leven mag door onze solidariteit...
Laat ons (zingend) bidden.

Laten we denken aan, laat ons bidden
om steun voor allen die zich verenigen tot welzijn van allen.
Vakbonden en mutualiteiten, derde- en vierde wereldorganisaties.
Dat dergelijke verenigingen voldoende gesteund blijven...
Laat ons (zingend) bidden.

Laten we denken aan, laat ons bidden
om profetische vrouwen en mannen,
die ons de ogen openen voor en ons oproepen om waarachtig medemens te zijn.
Dat we machteloosheid helpen overstijgen
en door verbondenheid profetische daden stellen...
Laat ons (zingend) bidden.

Laat ons bidden voor al onze dierbare overledenen :
familie en vrienden, leden en bestuursleden,
voor .....
Dat ze leven en vrede mogen vinden aan de overkant van dit leven...
Laat ons (zingend) bidden.

*Gij die de mensen hebt geschapen om samen de aarde te bewonen
en elkaar te helpen en te dienen, verhoor onze gebeden.
Geef ons oog en oor voor de wensen en de behoeften van onze medemensen.
En versterk in ons de bereidheid ons in te spannen voor het algemeen welzijn.
Dat vragen wij U door Jezus, uw Zoon, die ons op die weg is voorgedaan.
Amen.*

(Afsluitend gebed naar Kees Pannekoek)

(2)

Laat ons bidden dat wij beziel blijven door solidariteit,
dat we opkomen voor de belangen van anderen
zelfs als dit ten koste gaat van het eigen belang,
dat we onze blik niet verengen tot altijd meer voor steeds minder mensen...
Laat ons (zingend) bidden.

Laat ons bidden dat wij blijven geloven in een betere toekomst
met meer rechtvaardigheid en een betere verstandhouding tussen de verschillende culturen,
dat wij daarom steeds opnieuw pleiten en opkomen
voor meer verbondenheid in onze samenleving...
Laat ons zingend bidden.

Laat ons bidden dat wij blijven zoeken naar eigentijdse netwerken,
naar verbinding met nieuwe wegen en ideeën,
dat wij zoeken naar bondgenoten om onze sociale droom te kunnen realiseren,
dat wij ons niet laten afremmen door structuren of aloude gewoontes...
Laat ons zingend bidden.

Laat ons bidden dat wij ons laten oproepen
door krachtige figuren en herders, profeten en leiders,
dat wij blijven geloven in een goed leven voor iedere mens,
in de zorg en de bescherming van de meest kwetsbaren...
Laat ons zingend bidden.

Gebed over de gaven

(1)

**God verbonden met ieder van ons,
laat het delen van brood en wijn een uitnodiging zijn
om ons leven ook metterdaad te delen met elkaar,
tot tevredenheid van onszelf en tot geluk van allen.
We vragen het in Jezus' naam.
Amen.**

(2)

God verbonden met ieder van ons,
het samen zitten rond deze tafel is voor ons het teken
dat we mekaar nodig hebben en op elkaar aangewezen zijn.
Zie onze bereidheid te leven als mensen die iets willen betekenen voor anderen.
Moge dit brood en deze wijn ons daartoe krachtig maken.
We vragen het in Jezus' naam.
Amen.

Eucharistisch gebed

(1)

Eucharistisch gebed XI C : 'Jezus gaat aan geen enkele nood voorbij'.

(2)

Eucharistisch gebed : 'Samen de weg van het leven gaan'

- De Heer zal bij u zijn ...
- Verheft uw hart ...
- Brengen wij dank aan de Heer, onze God ...

God van liefde en gerechtigheid,
hoe wonderlijk zijn de wegen die Jij met ons gaat.
Jij roept ons bij onze naam om medemens en naaste te zijn,
om schouder aan schouder de weg van het leven te gaan,
om te groeien naar uw beeld en gelijkenis.

Wij zeggen dank

**voor medemens die ons woorden van liefde en vrede,
tederheid en troost toespreken,
die ons nabij blijven in moeilijke uren van angst en onzekerheid,
pijn en eenzaamheid,
die met ons meegaan en ons doen groeien tot nieuwe levenskracht.**

We zeggen dank, God,
voor al het goede en het geluk dat wij mogen ervaren,
voor wat ons mild en hoopvol stemt,
voor wat ons nieuwe perspectieven biedt en ons hart beroert.
Daarom richten wij ons tot U en met deze woorden : **Heilig, heilig, heilig...**

God van liefde en gerechtigheid,
Jij die onze ziel aanspreekt en onze diepste levensbron bent,
Jij die telkens weer geroepen wordt bij wieg en graf,
bij rouwen en bij 'houden van',
naar U zien wij uit als naar een hemel die ons wacht :
Jezus Christus zelf,
die zich als brood voor de wereld heeft geschonken.

In zijn naam en tot zijn gedachtenis
nemen ook wij brood in de handen en wij vragen U:

+ Zend uw Geest over deze gaven opdat wij zouden doen wat Jezus deed.
Naar zijn voorbeeld zijn wij hier samen om het brood te delen met elkaar...

- Woorden laatste Avondmaal -

God van liefde en gerechtigheid,
zo gedenken wij de dood van Jezus Christus,
we belijden zijn opstanding en wij verwachten zijn toekomst.

Wij bidden om uw Geest en vragen :
open ons hart voor de diversiteit van mensen,
open onze ogen opdat wij hun leven zien,
open onze oren opdat wij hun diepste verhaal zouden horen.

In die geest bidden wij voor mensen waarmee we verbonden leven
in goede en kwade dagen...
Wij gedenken ook hen van wie wij afscheid hebben genomen...

Geef dat wij bewust mogen worden dat breken en delen
het geheim is van samenleven.
Laat ons komen op het spoor van Jezus,
die ons doet opstaan uit onmacht en verlamming,
die ons doet bouwen aan een wereld waar ruimte is voor iedereen.
Beziel ons met uw Geest en boetseer ons tot mensen voor mensen,
evenbeeld van uw zorg om alles en allen.

Geef dat het zichtbaar is dat wij evangelische mensen willen zijn,
levende wezens van tastbare solidariteit,
van voelbare en hoopvolle toekomst,
van een levende en nabije God...

Door hem en met hem en in hem zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

In het **Onze Vader** verbinden we ons met de komende en nieuwe 'groene' encycliek over schepping en ecologie van paus Franciscus :

Onze Vader,
die zijt in het veld, in de zee, in de rivier,
in de bergen, in de woestijn en in de stad.
Geheiligd zij uw schepping,
vol van ontwikkeling, kracht en leven.

**Uw wijsheid kome,
opdat we de schoonheid die we kregen,
zouden beschermen en ontwikkelen.
We genieten ervan in bloemen, het water
en in de vruchtbare Moeder Aarde,
in de warme adem van de zon en in de frisse schaduw van de nacht.**

Uw wil geschiede, Heer,
zodat we mens worden naar uw beeld en gelijkenis,
zodat we de uitdaging aangaan Uw schepping te behoeden.

**Geef ons elke dag verwondering om het frisse groen
in de weide, in het bos, in de tuin en in de grond
en verontwaardiging omwille van de vervuiling.**

Vergeef ons ons gebrek aan verantwoordelijkheid,
waardoor we niet zorgen voor wat we gekregen hebben.
Laat ons met liefde en kracht overtuigend zijn om werken van vernieling te staken.

**Laat ons niet vervallen in de verwoestijning,
ten gevolge van de mijnbouw, van ontginning en consumptie,
die naar de dood leidt, die uw werken ontkent en die uw leven vernietigt.
En bevrijd ons van lafheid en meeloperij,
opdat onze levens zich omvormen tot een dynamische kracht die leven geeft.
Amen.**

Padre Marco Arana uit Peru

Uit 'Liturgie en Spiritualiteit' 2015 – Broederlijk Delen, pagina 43.

Vredeswens

(1)

God met ons verbonden,
uw belofte van vrede staat ons steeds weer voor ogen.
Wij bidden U, laat uw hartenwens werkelijkheid worden midden onder ons:
vrede op aarde, vrede voor alle mensen,
vrede in ons eigen hart en vrede in onze samenleving.
Geef ons vrede die duren zal tot in eeuwigheid.
Amen.

(2)

Alleen de rijst die we samen delen, voedt.
Alleen het water dat we samen drinken, lest onze dorst.
Alleen de strijd die we samen voeren, brengt bevrijding.
Alleen de kleren die we samen delen, maken mooi.
Alleen de woorden die we samen vinden, zijn verstaanbaar.
Alleen de weg die we samen gaan, heeft een doel.
Alleen het doel dat we samen stellen, is bereikbaar.
Alleen de vrede die wij samen maken, wordt wereldwijd.

Communie

Bezinningstekst na de communie

(1)

Vertrouwen! Het komt anders!

Vertrouwen groeit
als ik mijn vragen deel met anderen
en als we elkaar samen dragen
met enkelen en met velen;
als we geloven dat de tegenstroom
al op gang is;
als ik jou niet alleen laat
in het donker en jij mij niet.

De toekomst geeft me hoop
dankzij mensen
die ik in mijn hart mag bewaren;
dankzij mensen
die meer luisteren dan spreken;
dankzij de lessen
in de school van het alledaagse leven;
dankzij mensen en groepen
die hard werken
aan een meer menselijke wereld.

Aan ons om de lieve, tedere aandacht te leren
voor het zwakke, het broze en het kwetsbare;
om zó langzaam en dankbaar
de tegenstroom meer kracht te geven
in grenzeloze eerbied voor al wat leeft
en voor iedere levende mens,
te beginnen met de meest machteloze.

Phil Bosmans

(2)

Dringend

De liefde dringt.
Een boot op zee dringt.

Het is dringend om bepaalde woorden uit te roeien,
haat, eenzaamheid en wreedheid,
enkele klachten,
vele zwaarden.

Het is dringend om blijdschap uit te vinden,
de kussen te vermenigvuldigen en graanoogst,
het is dringend rozen te ontdekken en rivieren
en klare ochtend.

Het vlt, de stilte op de schouders en het onzuivere licht,
tot het pijn doet.
De liefde dringt, het is dringend
om voort te bestaan.

Eugénio de Andrade, Portugees dichter

(3)

Liefde is de hoeksteen

“Wat gij aan de minste van de mijnen gedaan hebt, hebt gij Mij gedaan”.
Dat is de meest onwrikbare toetssteen voor het echte christendom.
Christus zal ons bij het einde van ons leven niet vragen :
“Hoe dikwijls zijt gij naar de mis en te communie gegaan?”
Maar Hij zal vragen : “Wat hebt gij aan de minste van uw broeders gedaan?”
En om daar de moed en de kracht toe te krijgen gaan we naar de mis en te communie.
Maar de hoeksteen zal steeds uw liefde blijven.

Kardinaal Cardijn

Slotgebed

(1)

**God verbonden met ieder van ons,
laat dit samenzijn en samen bidden ons nu 'kracht geven'
tot vrede en vreugde in het eigen leven,
tot liefde en solidariteit met allen,
tot bescherming van de kwetsbare medemens.
We vragen het in Jezus' naam.
Amen.**

(2)

**God verbonden met ieder van ons,
help ons profetische sporen te trekken en nieuwe wegen te gaan.
Geef dat ons bidden niet bij woorden blijft maar zichtbaar wordt in daden.
Schenk ons de kracht om samen met velen te werken aan een betere samenleving.
Schenk ons aandacht voor allen die het moeilijk hebben.
Schenk ons de nodige veerkracht zodat we ons kunnen inzetten
voor een solidaire samenleving met sociale bescherming voor iedereen.
We vragen het in Jezus' naam.
Amen.**

Zending & Zegen

(1)

Moge onze droom van verbondenheid nooit verstommen.
Moge de wind in de bomen een lied zingen van solidariteit.
Moge sterren aan de hemel vertellen dat er altijd méér is in een mens.
Moge elke avond ons leiden naar oeverloos vertrouwen.
Moge er groeikracht in ons gelegd worden voor het onvermoede, voor de dag van morgen.
Moge er een God zijn die ons ziet, ons zoekt en zegent.

Naar Kris Gelaude

(2)

“Twijfel er nooit aan
dat een kleine groep betrokken en toegewijde burgers
de wereld kan veranderen.
Het is zelfs nooit anders dan zo geweest” - *(Magaret Mead)*

Dat wij daarom in verbondenheid elkaar in beweging houden.
Want in verbondenheid heb je een kracht waar je een strijd mee kunt voeren.

En moge God daarin met ons blijven meegaan:
als een zegen die ons nooit verlaat,
als een zegen voor onszelf, voor onze inzet en voor ieder ander.
Hij die is: Vader, Zoon en heilige Geest.
Amen.

Tony De Jans
beweging.net | zingevingencoördinator
tel 0475/367655
tony.dejans@beweging.net
www.beweging.net

